

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za pošiljanje na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolnara hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativna stvari.

„Združenje Slovencev“.

Nasvet, da bi se združile vse notranje-avstrijske dežele, namreč cela Štajerska, cela Koroška, Kranjska in vse Primorje v jedno deželo z jednim namestnikom in skupnim zborom (Generallandtag), pa z malimi deželnimi zbori za posamične dežele, je kar naravnost rečeno v obče pustolovna misel par excellence, s slovenskega stališča pa pravi pravcati atentat na narod slovenski. Ne treba nam preudarjati, kako bi se imenovala ta skupina, ali „Velika vojvodina Notranja Avstrija“ ali drugače, ali bi imela jedno nadsodnjo in koliko deželnih sodnij, tudi se ne bomo bavili z vprašanjem, bi li poslanci tega „Generallandtaga“ nosili rudeče ali zelene frake, temveč dokazati hočemo, da bi izvedenje tega predloga zares bil atentat na naš narod.

Le nekoliko treznega premisleka, in uvideli bomo takoj, da, ko bi se to zgodilo in bi se združile Štajerska, Koroška, Kranjska in Primorska v jedno celoto, potem smo Slovenci, ki imamo zdaj v Kranjski vsaj pošteno večino, za vse večne čase v manjino potisnjeni. Ne le, da imamo v Kranjski samej še mnogo očitnih, še več pa tajnih nasprotnikov, naložili bi si potem Štajersko in Koroško, ki sta obe za dve tretjini nemški, na pleča in nasvetovani „Generallandtag“ postal bi za nas „General-malheur“. Sedaj smo Slovenci vsaj v jednj kronovini, v Kranjski, v ogromnej večini; po navedenem načrtu pa bi ne bili nikjer, temveč povsod bili bi Nemci v večini, mi pa njim na milost in nemilost izročeni. To je tako jasno, da nam tega niti dalje razpeljavati ne treba in vse opombe, da so te dežele že na podoben način bile združene, nemajo niti najmanjše vrednosti za podporo in utemeljevanje tega groznega projekta.

Sploh so vsa retrospektivna oziranja v zgodovino preteklih vekov za nas Slovence jako neplodna, ker ondu ne najdemo, česar bi želeli. Načelo na-

rodnosti dalo je našemu gibanju potrebno intenzivnost, to načelo je in ostane naš kašipot i v bodoče, ne treba nam eksperimentov z malimi in velikimi deželnimi zbori in z vsemi tacimi nepraktičnimi in nesmiselnimi aparati in z vso pripadajočo pritlikino. Tega načela pa se je treba vsekdar in povsod držati vztrajno in dosledno, naša energija ne sme biti podobna gorečej slami, ki h krati kvišku plapola, a ravno tako hitro ugasne, temveč mora biti jeklena in potem se nam ni bati, da ne pridemo brezdvobeno do svojih smotrov in tudi do zjedinjene Slovenije. Če premotrimo le nekoliko let najnovejšega svojega gibanja, osvedočimo se, da smo leto za letom napredovali in da na našem potu ni več toliko ozir in zaprek, kakor nekdanj; z resnobno voljo dospeli bomo tudi do zadnje etape svojega narodnega načrta: do zjedinjene Slovenije. Da v tem mnenji nesmo osamljeni, priča naj mej drugimi pismo veljavnega rodoljuba na Spodnjem Štajerskem, ki nam v istej zadevi piše:

„Član 19. ustave ima v sebi vse, kar hočemo; in ima to dobroto, da ga politični nasprotniki morajo priznati, ker so ga sami ustvarili. Ako Slovincem uradi pišejo in govorijo slovenski, ako šote učijo slovenski, — potem bodo nemški Štajerci in Korošci sami gojili željo: Ločimo se v upravi! Iz Gradca ne bodo nikdar slovenski administrovali. „Zjedinjena Slovenija“ ali morebiti bolje: več slovenskih upravnih pokrajin (na pr. oddelek namestništva Štajerskega za slovenski Štajer itd.) izvira s prirodno silo iz ravnopravnosti v vseh posledicah. Bodimo torej zdravih očíj!“

V teh kratkih besedah je osnovana brez vsakega „Generallandtaga“ zjedinjena Sloveaija. Kadar so vsi uradi in šole slovenske, potem je združenje ob sebi gotovo in nemški Štajerci in Korošci bodo celo veseli, ako se nas iznebe, zlasti pa še tedaj, ko bi se kot protipeza proti zjedinjeni Sloveniji izdala parola, da se nemški del Štajerske,

Koroške in Solnograško združijo z nadvojvodino Gorenjo in Dolenjo Avstrijsko! Tako bi polagoma prišli do narodnih skupin, ki so živa potreba in le vprašanje časa.

Glavna in jedina naša naloga za zdaj je torej ravnopravnost in zopet ravnopravnost v šoli in v uradih. Kadar vzgojimo to veleplemenito drevo, potem nam pade dozoreli plod sam v naročje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. avgusta.

O deželnih zborih. Koroški deželni odbor pričakuje, da se bode deželni zbor sklical v dan 4. septembra. — Drugi deželni zbori, za Gorenjo Avstrijo, Moravsko, Galicijo, Predaljsko in Trst, pa se bodo sešli deloma v zadnji tretjini meseca avgusta, deloma v prvi polovici septembra.

Predsedstvo izpraševalne komisije na juridičnej fakulteti češkega vseučilišča ima po naročilu ministerstva za uk in bogočastje izdelati poročilo o izkustvu, katerega je zadobilo pri lanskem letu vršivših se izpitih z ozirom na učinek in uporabljivost znane naredbe o državnih izpitih. Od tega poročila zaviselo bode v prihodnje stališče vladino proti tej naredbi, katera je svoje dni v čeških krogih vzbudila mnogo nezadovoljnosti in upora. — „Pesti Napló“ izraža se jako pohvalno o zmernem postopanju večine češkega deželnega zbora ter se nada, da bode nemških liberalcev početje konečno našlo upor pri nemškem prebivalstvu. „In ta čas — pravi ogerski list optimistično — ni več tako dalječ, kajti nemškemu prebivalstvu se morajo vendar že jenedkrat odpreti oči ter morajo izprevideti, da njihova narodnost ni v nevarnosti, kakor hujskači trdijo, ter da ni v njihov prid, še dalje ustavljati se sedanjej politiki, ki namerava ohranitev države.“ O volilne reforme predlogu dr. Riegerjevem ter njega utemeljenji pravi list, da nemajo Nemci in merito ničesa ugovarjati temu predlogu.

Iz Kotora se javlja, da so iz Črnogore došli Krivošijanci z vojaškim spremstvom bili izročeni vo-

LISTEK.

Nevski prospekt.

(Povest, ruski spisal Nik. Vas. Gogolj. Poslovenil Y.)

(Dalje. *)

A da poročnik Pigorov ni bil prišel nenadoma, gotovo bi bil Hofmann nos odrezal Schiller-ju, zlasti ker je svoj krivec že nastavljen imel tako, kakor bi bil hotel kak podšiv izpodrezati.

Schiller-ju se je silno mrzko zdelo to, ker je nenadoma zaprečila ga neznana, nepovabljená osoba. Ni mu bilo nič do tega, ker je bil polen piva in vina ter njegove mamljive moči; čutil je, da je malo neprilčno o takej prikazni in o takem početji to, če je človek pred obrazom tuje priče. V tem se je Pigorov na lahko priklonil in prijetno je po svoje opomnil: „Prizanesite mi . . .“

„Poberi se ven!“ — zadril se je počasi Schiller. To je prečudno prenelgilo Pigorova. Taka zmena mu je bila kaj do cela novega. Nasmeh, ki

*) Glej št. 164. „Slovenskega Naroda“.

je bil na lahko prikazal se na njegovih licih, zibnil je z njih ta trenutek. S čutom razsrjenega dostojanstva je opomnil: „Čudovito se mi zdi, milostivi gospod . . . gotovo neste opazili . . . jaz sem častnik . . .“

„A, kaj častnik! — Jaz sem Nemeč iz Švabske. Našinec je tudi lahko dostojnik (o teh besedah je s pestijo udaril ob mizo), v poludrugem letu kadet. po dveh letih poročnik, tudi jaz bodem jutri osoré častnik. Ali jaz nečem služiti. Jaz z dostojnikom učnim tako: pej!“ — Po teh besedah je Schiller dva prsta del mej ustni in žvižgal je ná-nja.

Poročnik Pigorov se preveri, da mu ne kaže nič drugega, nego da odide; ali vendar tako vedenje, neprimerno njegovemu stanu, ni bilo po gođu mu. Ustavil se je nekolikokrat na stopnjicah, kakor bi bil hotel zbrati svoj um in pomisliti o tem, kako bi Schiller-ju dal čutiti njegovo surovost. Na posled izumi, da Schiller-ja zagovarja to, ker ima glavo polno piva; vrhu tega pa mu je na um prišla zala belolaska, a sklenil je, da v nemar pusti to.

Drugega dne je poročnik Pigorov rano zjutraj prišel v ključavničarjevo delalnico. V ustopenj sobi

ga sreča zala belolaska in z dosti osatim glasom, ki je ujemal se z njé ličici, povpraša: „Kaj bi radi?“

„A, zdravstvujte, milica moja! — ali me poznate? — Tičica, kako imate lepi ličici!“

O teh besedah je Pigorov hotel prav milostno prijeti jo za podbradek; ali belolaska je plašno vskliknila in zopet osato povprašala: „Kaj bi radi?“

„Vas bi rad gledal, drugega nečem ničesar“, — odgovori poročnik Pigorov, jako prijazno nasmeje se in stopi bliže; ali ko opazi, da plaha belolaska hoče pobegniti skozi duri, pristavi: „Moram si, milica moja, naročiti ostroge. Ali bi mogli vi zvariti mi ostroge? — če prav ni treba ostrog za to, če se kedo . . . v vas, temveč uzda bi bila potrebnejša. Kaki ljubki rokici sta to!“

Poročnik Pigorov je zmerom rad imel na jezici take izraze.

„Jaz takoj pozovem svojega moža,“ vsklikne Nemka in odide, a po nekolikih minutah Pigorov zagleda Schiller-ja, da je prišel zaspelih očíj, jedva je bil iztrezil se, ker je bil pijan poprejšnjega dne. Pogleda častnika in spomni se, kakor v otožnem snu,

jaškim sodiščem. — V sredo jutro dospel je v Kotor knez Juraj, brat kneza Petra Karageorgje viča, ter pobočnik mu Marko Petrović; popoldne pa se je pripeljala iz Benetk na črnogorskem parniku „Sibil“ kneginja Olga, hči knežje udove Darinke, ter se je takoj podala v Cetinje.

Vnanje države.

Odkar se je vrnil srbski finančni minister Mijatović iz svojega potovanja po deželi v Beligrad, obravnava se vsaki dan v ministerskem совету ter se pričakujejo važna določila. — Finančni minister izdelal je načrt postave, po kateri se naj bode bakreni drobiž nadomestil z nikljevim.

Ruski listi bavijo se šestokrat s poljskim vprašanjem; in ravno sedaj ponavljajo se redoma članki o tej zadevi, mej katerimi opozarjamo na naj-novejšo številko Aksakovovega lista. V tem članku podarja se na podlagi dopisov ter v protiglasji s trditvami Katkova, da v Poljske ni nobenega sledu o kakem pretečem novem ustanku. Aksakov je zadovoljen z imenovanjem Gurka, je pa tega mnenja, da je glavno težišče vsega stanja v Vilni in ne v Varšavi. V Vilni da treba moža organizatoričnega duha in pravega ruskega mišljenja. Poljsko ni mogoče porusiti, a nujna potreba je, da se politični in zgodovinski pojem „Poljske“ omeji na samo etnografični. Aksakov nasvetuje, naj bi se iz kraljevine Poljske izločili vsi nepoljski deli, naj bi se polovici gubernij Siedlec in Lublin združile v jedno gubernijo z glavnim mestom Chelm ter predredile verhovnemu gubernatorju Kijevskega. S tem bi se upravno središče iz Varšave prelozilo v Kijev, kar bi bilo velike važnosti ter bi funkcionarjem Varšavskim delo jako olajšalo. Nadalje predlaga, da naj se gubernija Suvalki s svojim litvanskim prebivalstvom deloma združi s Kovensko, deloma z Vilnaško. Gubernator v Vilni mora imeti nalogo, popoljšano zemljo starorusko in pa Litvanijo navdahniti z ruskim duhom.

Berolinsko vojno ministerstvo namerava garnizijo v Brombergu, kjer se nabajata sedaj dva pehotna polka, pomnožiti z jednim kavalerijskim, kateri ima iti že začetkom prihodnjega leta ali vsaj 1. aprila 1884. v svojo novo garnizijo. Pruski listi trdijo, da se sploh namerava konjištvo v vzhodnih provincijah pomnožiti ter tudi drugi pomoranski topniški polk premestiti v Bromberg

Dopisi.

Iz slovenske Abdere 1. avgusta. [Izv. dop.] Gospod urednik! iz vseh krajev ogromne Slovenije se Vam dopisuje — a iz Abdere neste objavili še niti jednega dopisa, — zakaj? „Ker slovenske Abdere ni!“ boste dejali. Nasprotno! Slovenska Abdere se sicer na zemljevidu in niti pod drobnogledom ne razloči, ali človek, ki pride vanjo in tu živi, vidi jo jako razločno in posebno sedaj, ker so njene hiše vsled obiska cesarjevega dobile — lepo kožo, katera se tem bolj kaže, čim bolj je zginil razobešeni kinč raz nje.

Ali Abderitje ohranili so s svojo kožo tudi „kinč“.

Ne bom Vam popisaval slavnosti za navzočnosti vladarjeve tukaj — popisana bila je v „Laib. Zeitung“ dovelj — popeljem Vas samo na glavni

na pripetijaj minulega dne. Ničesar ni pomnil več tega, kar je resnično bilo, a čutil je, da je učinil neko bedastočo, za tega delj je jako neuljudno sprejel ga. „Jaz za ostroge ne morem vzeti manj, nego petnajst rubljev“, — zarežal je; hotel je Pigorova odgnati, zato ker mu je — kot poštenemu Nemcu jako neprijetno bilo gledati človeka, ki je videl njegovo nespodobno vedenje. Schiller je najraje brez vsakojakih prič pijačil z dvema ali s tremi prijatelji, a o takem časi je zapiral se celo svojim delavcem.

„Zakaj ste tako dragi?“ — povpraša prijazno Pigorov.

„Nemško delo,“ — hladnokrvno opomni Schiller in pogladi si brado. „Rus bi naredil to za dva rublja.“

„Osvobojajte, da vam dokažem, ka vas ljubim in da bi se rad sezaanil z vami, obečam vam petnajst rubljev.“

Schiller je nekoliko časa mudil se s premišljanjem: to mu je bilo — poštenemu Nemcu jako vestno. Hotel mu je pregnati veselje do naročbe, povedal mu je, da ostrog ne more narediti popreje,

trg, kjer je bila v isti trenutek razstava mnogih Abderitskih portretov. Na mnogokaterem profilu bilo bi oko Nj. Veličanstva zamoglo čitati mrzko protivstvo z njegovim geslom: „Ich will Frieden unter Meinen Völkern“, in neka butica, iz namena menda, da bi pozornost carjevo posebno potegnila na se, guncala se je v jedbomer gori in doli blizu tako, kakor tisti baloni v Ljubljani pod Tivoli, ko jih je zibal „hladni veter“. A zibalec tega Abderitskega balona ni bil — hladni veter, ampak bil je „zapriseženi“ c. kr. „Amtsdiener“, kateri je baje silno želel biti od Najvišjega gosta nagovorjen, da bi dejal: Glejte, če tudi sem kolporteur „Kmetkega prijatelja“, ali kakor mu pravite „Celjskega buteljna“, vender me je doletela milost, da sem smel odgovarjati samemu cesarju! — Ali ta milost ga ni doletela, kljubu guncanju se car v omenjeni balon niti ozrl ni, kateri se je še delj časa majal liki onemu, ki ga zapusti veter na niti. Ali ne mislite, da je nas volja vse naše misli koncentrirati samo na ta guncajoči se balon — ne! omenjali smo ga samo zato, ker je nit, na kateri se je isti balon gugal, bila pripeta na uniforme, pri katerih se je Nj. Veličanstvo iz principa pomudilo, katero pa skrivne niti seveda ni moglo opaziti, kajti držala je za hrbti.

Na to nit pripeta je marioneta, katera se po nategovanji nekaterih „uniformiranih“ pridno suče pri kolportazi „Kmetkega prijatelja“ in delovanji za nemško stvar v slovenski Abderi. Ta marioneta, ali kakor bi se kreaturi zamoglo reči pristnejše „Henkersbeil“, pozorna je na povelja svojih skrivnih cukačev v omenjenem poslu najstrožje; gorje tedaj onemu, kateri bi se drznil zameriti njej — zameril bi se ob jednem celej nemškej klikki v slovenski Abderi in kazen mu ne uide.

V primerljaj naj služi mala dogodbica: Čvrst narodnjak iz slovenske Abdere prizadejal je imenovanej marioneti jako mnogo, dolgo zatorej študira „das Beil“, kako bi mu pal na vrat — našel jo je! Izmisli si razzaljenje od strani narodnjaka — in toži podpiran od njegovih cukačev, katerim je samim že vse vrelo srda po žilah zoper zatočenca. Kakor gavrani na mrho, seli so cukači Slovincu na vrat in obsodili ga brez pardona na 5 gld. globe. To so se jim svetili obrazi, kajti „Amtsdiener“ bil je zaprisežen c. kr. služabnik in pod to prisego smejo se krožiti največje laži, vse se jim verjame! Ali to so triumfi, katerim so mučenci naroda bili in so še brezštevilni povod celo v slovenski Abderi! Demokrit pa vpraša: kako so mogli taki uniformirani obrazi obračati svoj pogled brez zarudenja k vladarju, kateri hoče, da tudi Slovenci živé pod njegovo streho? Kako so mogli oni, ki zabranjujejo slovensko postopanje pri uradu Abderitskem, in katerim je prepogosto na jeziku beseda „dieses Sauslovenisch“ in „to je špraha, od katere pes crka!“ pogledati prosto v obličje vladarja, ki zapoveduje jednakopravnost vseh njegovih narodov!? O, pridil

nego po dveh tednih. Ali Pigorov je bil brez vsakojakega upora do cela zadovoljen s tem.

Nemec se zamisli in jame premišljati, kako bi najboljšje zgotovil svoje delo, da bi resnično vredno bilo petnajst rubljev.

V tem je belolaska prišla v delavnico in začela preberati po mizi, napolnjenej s kavniko. Poročnik — da upotrebi Schillerjevo zamišljenost — stopi k njej in stisne jej roko, razgaljeno prav do pleč.

To Schiller-ju prav nič ni bilo po godu.

„Meine Frau!“ — zakričal je.

„Was wollen Sie doch?“ — povpraša belolaska.

„Geh' in die Küche!“

Belolaska odide.

„Torej po dveh tednih, kaj?“ — povpraša Pigorov.

„Da, po dveh tednih,“ — odgovori premišljajoči Schiller, „jaz imam sedaj mnogo dela.“

„Da se bodeva zopet videla! — jaz vas sam obiščem!“

„Da se bodeva videla!“ — poslovi se Schiller, ko je zapiral za njim duri.

že skoraj, Hipokrates, in daj koreninico slovenskim Abderitom, da take gosenice potero — v kibanji.

„Demokrit“.

Iz Bosne 29. avgusta. [Izv. dop.] Danes čul sem vest, ki me živo spominja na narodno prislovico: „Drži, ko tat birača“, kajti ropar prijel je in oropal visocega gospoda. Dne 4. julija ob 7. uri zvečer vračal se je Bjelinski predstojnik Franjo Pletaj z učiteljema Pletikosičem in Kekičem in s 7letnim sinkom od šolskega izpita v Magusjevci domov. Pred Bjelino, mej 7. in 8. kilometrom, ustavi voz možak do zob obožen. Opravljen bil je kmetški, samo da je imel dober menčikov s kapuco, ki je bil spredaj s srebrno verižico zapet in lavorov venec okoli klobuka. Nastavi puško na kočijaža in zakriči: Stoj! Kočijaž ustavi, ropar pa veli osobam v vozu: Položi oružje! Ker ni nihče imel orožja, veli jim hajduk, naj stopijo iz kočije. Ko se je to zgodilo, stopi hajduk k predstojniku in vpraša: Kdo si ti? Ko mu ta resnico pove, pravi zopet hajduk: A znaš li, tko sam ja? Ja sam Milan Nikolić, zovu me Sjenica, jer sam iz Sjenice iz Stare Srbije. — Hajduk: Glavu dole ili 1000 dukata! Ko mu predstojnik zagotavlja, da je ubog uradnik, oča malh otrok, katerih naj se usmili in ko je mali sinček začel plakati, reče hajduk: Ti si na moju glavu razpisao 1000 dukata, daj ih sada za tvoju! Predstojnik odvrne, da ni on razpisal teh 1000 cekinov, ampak vlada. Po tem ugovoru začne pogajanje. Pletaj reče hajduku: Jaz nemam denarja, razen kar sem si prištedil, da grem v toplice; hajduk zahteva 1000 gld., naposled se omeči do 500 gld., da hajduško besedo in poda hajduško roko predstojniku rekoč, da slobodno vse druge pošlje po novce, samo ou ostane kot tal. Ako bode zapazil kako spletko, ako se to objavi v Bjelino, ga bode takoj ustrelil. Predstojniku ni ostalo družega, nego pisati svojej soprogi, katera mu je določeno svoto poslala. Učitelj, ki je šel po novce, ni jih smel izročiti, ampak kočijaž izročil je hajduku odkupnino. Dokler je bil predstojnik zastavljen, razgovarjal se je marsikaj s hajdukom. Slednji mu je na pr. pravil, da ga je videl idočega k izpitu, a zakasnil se je, ker je delal cigareto in ker je kočijaž pognal, mislil si je: Vozi, saj mi nazaj grede ne uideš. Ko ga je Pletaj vprašal po Jovici, reče mu hajduk: Nemoj ga želiti videti, to je krvolok; da te spazi, odmah bi te ubio! Jovica, s pravim imenom Vitić, rodod iz Bogutova sela v Bjelinskem okraji je sedaj slovit hajduk. Nekdaj bil je logar in jako strog. Vzel je nekda Turkom sekire, ker so v gozdu kradli. Ti so ga pa krivo tožili, prišel je v preiskavo in zapor v Tuzlo. Od tam je ubežal in se pohajdučil. Jovica in Milan sta pravoslavna. Milan je tako drzen, da s svojim pletnom ni šel v bližnji gozd, ampak sredi glavne ceste. Najbrže imel je svoje drugove blizu v zasedi. Ko se je zaznal ta dogodek, razposlali so se žandarji in vojaki na vse strani a niti Jovice niti Milana neso zasačili do današnjega dne.

Poročnik Pigorov je sklenil, ka ne neha pohajjati ga, dasi je Nemka bila očito uprla se mu. Ni mogel umeti, kako bi mogel njemu kaj odreči kdo, tem težje, ker je ljubeznivost in znamenita dostojnost dajala mu popolno pravico, da bi vsakdo moral pozoren biti nauj. Moramo pa tudi povedati, da je Schillerjeva soproga poleg vse svoje ljubeznivosti bila vender jako priprosta. Sicer priprostost zalez ženski daje neko posebno mičnost. Vsaj jaz poznam mnogo moških, katerim je jako po godu njih soprog priprostost in nahajajo v njej same dokaze njih mladostne nedolžnosti. Krasota je mati velikih čud. Vsi duševni nedostatki krasotici, — ne, da bi zaničljivosti bili izvor, — temveč so kakor koli nenavadno mični; pega je krasoticeam lepotičje; ko hitro pa to mrkne, mora ženska biti dvajsetkrat premetenejša od moškega, za tega delj da mami, če ne z ljubeznijo, pa vsaj s svojo važnostjo. Sicer je Schillerjeva soproga poleg vse svoje priprostosti bila zmirrom verna svojej dolžnosti, zato je Pigorovu jako težka bila zmaga, če prav je smelo bilo njega početje; ali s podvzetno zmago je vselej sklenjena sladkost, a belolaska je dan za dnevom bila zanim-

Domače stvari.

— (Novo mašo) bode pel prihodnjo nedeljo, t. j. 5. m. ob 9 uri dopoludne v mestni farni cerkvi sv. Jakoba g. Rudolf Raktéj, sin obče znanega mestnega učitelja. — Pridigoval bode duhovni svetovalec in mestni župnik gospod Ivan Rozman, cerkveno godbo pa bode oskrbel s svojim izvrstnim pevskim zborom g. Lavoslav Belar, ravnatelj II. mestni ljudski šoli.

— („Sam jedel, sam pil!“) Precej visoko stoječ gospod, odhajajoč v toplice, rekel je svojemu namestniku pri odhodu: „Mej tem (ko sem jaz v toplicah) ne sme nihče dobiti dopusta!“

— (V Brežiškem okraji) so po dva in dva uklenili nad 50 kmetov, ki so bili deležni upora proti trtoušnej komisiji. Preiskava utegne trajati 2 do 3 mesece, zato treba, da se v tej zadevi kaj stori. V nedeljo 12. t. m. skliče se občni zbor „Slovenskega društva“ v Sevnico. Tam se lahko dogovori zastran deputacije k cesarju in sploh, kako pomagati nesrečnim posestnikom, ki neso iz zle volje, ampak vsled nevednosti in priprostosti žalili zakone.

— (Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) napravi prihodnjo nedeljo popoldne izlet v Št. Vid, h kateremu se vsi družabniki uljudno vabijo, da prvokrat pozdravijo tamošnje novo društvo.

— (Kmetijsko predavanje) bode v nedeljo 5. avgusta v Kranjski Gori. Po predavanju zborovala bode kmetijska podružnica Kranjska Gora. Gospodje udje kmetijske podružnice vabijo se k obilnej udeležitvi.

— (S hmeljorejo) začeli so se pečati tudi v Dravinskej dolini in več hmeljnikov je že zasajenih.

— (V Radenskih toplicah) pri Radgoni, ki so po svojih izvrstnih lastnostih tako hitro zasloveli, pridedi jutri g. Vekoslav Vavpotič, znan kot mojster na citrah in srečen skladatelj, muzikalno zabavo. Radenske toplice imajo vedno več gostov in bodo kmalu spadale mej najbolj obiskovane kopeli.

— (V Toplice na Dolenjskem) prišlo je meseca julija 397 gostov, vse vkupe v letošnjejsi sezoni je tedaj 1052.

— („Vrtec“), časopis s podobami za slovensko mladino, prinaša v 8 števil: Mlademu prijatelju, pesen (Fr. Krek.) — Razbojniki, povest (s hrvaščine). — Hromi Jurij, povest (Miljenko Devojan.) — V pravem trenutku. — Grlica in sova. — Arabec in kača. — Napoleon na Ruskem. — Savica in Triglav. (V. W.) — Največji zvon na svetu. — Razne stvari. — Vsebinska je tako raznovrstna in mladim čitateljem tako prikladna, da si skoro boljše želeli ne moremo. Ponavljamo tedaj tudi pri tej številki najtoplejše priporočilo tega izvrstnega in prekoristnega lista. Vsak razumnik naj bi ga naročil in širil mej mladino, ki je naša nada. Vrtec stoji za vse leto 2 gold. 60 kr., za pol leta 1 gold, 30 kr.

ljivejša mu. Začel je prav po gosto hoditi in povpraševati po ostrogah, da je naposled Schillerju že mrzko bilo to. Napel je moči, da bi popreje zdelal ostroge; naposled so bile ostroge dodelane.

„Oh, kaka odličnost je to!“ — krične poročnik Pigorov, ko zagleda ostroge. „Gospod, kako je to lepo narejeno! — Naš general nema takih ostrog!“

Samoljubo čutje se je polotilo Schillerjeve duše. Oči so mu jele jako veselo gledati in do cela se je pomiril s Pigorovom. „Ruski častnik je razumen človek,“ — mislil je skrivaj.

„Menim, da bi vi, ko bi bilo treba, naredili tudi nožnico, na primer: kinžalu, ali drugim rečem, kaj?“

„O, to je, da bi jo naredil!“ — odgovori Schiller in se nasmeje.

„Torej naredite mojemu kinžalu nožnico. Sam vam ga prinesem; imam doma jako lep turšk kinžal, ali rad bi mu dal narediti drugo nožnico.“

Schillerju se je zazdelo, kakor bi ga bila bomba zadela. Ta trenutek se mu je čelo nabralo.

— (Vabilo na ljudsko veselico), ki se priredi v spomin šeststoletnice združenja dežele Kranjske z rodovino Habsburško, dne 5. avgusta 1883 na grajsčinskem vrtu v Smedniku. Vspored: 1. Pozdrav. 2. A. Förster — „Kranjska z Avstrijo“, poje mešani zbor. 3. Slavnosti govor. 4. Leop. Belar — „Rojakom“, zbor. 5. Jan. Bilc — „Slavospev o prihodu Nj. Veličanstva v Ljubljano“, deklamacija. 6. a) A. Nedved — „Mli kraj“; b) K. Lichteneger — „Liepa naša domovina“, zbor. 7. Loterija. 8. Proste zabava: godba, petje, razsvitljava in umetalni ogenj. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Ustopnina za osebo 30 k., za rodbino 50 kr. K obilni udeležbi najuljudnejše vabi Odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Nyiregyhaza 3. avgusta. Predsednik objavi rzsodbo, po kateri so vsi obtoženci oproščeni.

Neapolj 2. avgusta. Kralj obiskal je danes več bolnic in tolažil ranjence.

Casamicciola 2. avgusta. Rešilno delo se nadaljuje. Danes zopet več oseb zdravih in neranjenih iz razvalin izkopanih, nad 100 mrličev so v desinficirane jame zagreblji. Vkrcavanje v Neapolji dovoljeno je samo sorodnikom ponesrečenih ali osobam, ki so v javnej službi.

Najnovejše vesti.

Dne 1. t. m. bila je v Gradci porotna obravnava proti dijaku Maksu Nasko-tu, ki je dne 30. junija t. l. ob 10. uri dopoludne na gimnazijskega profesorja Sänger-ja z revolverjem ustrelil. Obtoženez bil je nekrivim spoznan in le zaradi prestopka orožnega patenta obsojen na 3 dni zapora. Ta rezultat je uprav senzačen. Kritika, kakor bi jo radi, ni dovoljena, a to pa rečemo, da nam marsikaj pri tej obravnavi ne gre v sklad in da taki dogodki nimaio dobrega upliva na pravno čustvo občinstva. Možno, da se s to zadevo še bavimo.

O atentatu, čegar žrtva je bil ovadah James Carey, poroča se tako: Policija prizadevala si je na vso moč, prikriti vsako gibanje Carey-ovo, širila je izmišljene vesti, da bi občinstvu zmešala sled. Ko se je govorilo, da je Carey v Mulbanku plul je že onkraj ravnika po morji in samo dva najvišja policijska uradnika — tako vsaj so mislili — sta znala, da je na krovu parobroda „Kinfauns Castle“ pod izmišljenim imenom, da ni več spoznati, ker si je brado obril. A irski zarotniki bili so mu na sledu. S Carey-em ukrcaj se je tudi O'Donnell kot „maščevalec irskih mučeničkov“. Na par tednov trajajočej vožnji preveril se je, da ima res Carey-a pred seboj; v Capstadtu šel je za njim na drugo ladijo „Melrose“ in ko so dospeli v Port Elisabeth, ustrelil je Careya z revolverom a potem mirno pustil se prijeti. V Dublinu vsled tega brezkraino veselje.

„Da bi ga hudir pozobal!“ — opomnil je natihoma in rogal se sam sebi, ker je sam delo nakopal si na glavo. Da bi bil odrekel, to je samemu zdelo se nečastno; a ruski častnik je pohvalil njegovo delo. Zavrtel je nekako glavo in povedal, da je dobro, ali poljub, ki je bil Pigorov o uhođu smelo zalej belolaski pritislil ga prav na ustni, pehnil ga je v grozno srditost.

Zdi se mi potrebno, da čitatelja malo bolj seznanim s Schiller-jem. Schiller je bil v pravem pomenu besede Nemeč. Že v dvajsetem letu svoje starosti, v tem srečnem časi, ko Rus živi še neskrbno, ustanovil je Schiller ves svoj život in o nobenej priliki ni poznal nikakeršnega izimka. Ustajal je ob sedmih, obedoval ob dveh, v vsem je bil natančen, opil pa se je vsako nedeljo. Ustanovil je, da po desetih letih mora imeti petdeset tisoč goldinarjev — in že to je bilo tako verno in ne omajljivo, kakor kaka sodba; laže zabi v vratarnico svojega prvostojnika pogledati uradnik, nego Nemeč izneveriti se svojej besedi. O nikakeršnej nepriiliki ni povečal svojih izdatkov, če pa je korun nenavadno podražil se, ni

Katastrofa na Ischiji.

Italijanski listi priobčdujejo podrobnosti o tem strahovitem dogodku, ki še dandanes pretresa srca vseh sočutnih ljudij, ne samo na italijanskem polotoku, nego po vsej širnej zemlji.

V „Pungolo“ pripoveduje inženir Zaratini: „V „hôtelu Sauvet“ zrušile so se tri sobe; v jednej od teh sem bil, ko ugasne luč in se vse okolu mene zamaje. Z veliko težavo splazil sem se na vrt, kjer sem ostal do jutranjega svita. Hoja na breg je bila strašno težavna, povsodi zijale so široke razpoke in iz njih dna prihajali so bolesteni vzdihji. Tu in tam zagledal sem dele človeškega telesa mej razvalinami, ki so se konvulzivno premetali v smrtnem boji. Vzlic vsem težavam posrečilo se mi je rešiti dva otroka ter ju pripeljati obupanaj materi. Dalje idoč videl sem mej razvalinami strto žensko pleče in z dragocenimi prstani obdano roko; zraven nje, a ves podsut s kamenji, ležal je mož, ki je neprestano vikal: Le njo rešite, za me se ne brigajte! Bila sta pasazirja „hôtela Sauvet“. Podal sem jima roko in se zaman trudil odvaliti kamenje; kar nastane nov potres in — vse je bilo proč.“

Vseučiliški profesor Labanca iz Pize poroča, da je bil ob 3/4 na 10. v pritličnej dvorani „Pension Suisse“-a, ko se je poslopje zrušilo. Rešil se je, pa ne ve kako. Stal je nsmreč mej dvema stebroma, ki sta delila sobo od sobe. Na begu strli so mu padajoči kosi zidu jedno rebro. Gost prah mu ni dal izpoznati ulico, po kateri naj bi se bil rešil. Od vseh stranij slišal je le srce pretresujoče vsklice izmej razvalin.

Kralj Humbert došel je včeraj na pozorišče grozne nesreče ter si je vse natančno in neustrašeno ogledal. Minister javnih del Genala ga je večkrat opozarjal na nevarnosti, a kralj se ni dal oplašiti, nego je obhodil celo zasuto mesto Casamicciola, mudivši se cele štiri ure, potem pa se podal v Forio in Lacco-Ameno. Ponesrečencem je daroval iz svojega za sedaj 100.000 lir. Danes bode obiskal bolnice.

Včeraj je bilo še pet oseb živih izkopanih. Občno je muenje, da katastrofa ni nastala vsled potresa, kajti se opaža, da se je zemlja le ondukaj vsula, kjer so najobilnejši topli vrelci.

Vabilo.

Podpisani odbor vabi gg. „Sokole“ in gg. pevce najuljudnejše v Sokolski „jour-fixe“, kateri bode jutri v soboto v 4. dan avgusta t. l. na vrtu gostilne „Pri južnem kolodvoru“ (prej „pri zamorcu“). Priti je točno ob 1/2 9. uri zvečer.

Želeti je od strani čč. gg. društvenikov prav obile udeležbe, kajti razgovarjalo se bode ta večer o prav zanimljivih stvaréh.

Na zdravje!

V Ljubljani, v 3. dan avgusta 1883.

Odbor „Sokola.“

pridel ni kopejke, temveč zmanjšal je užitek, a če prav je časi bil malo lačen, privadil se je malo po malo temu. Njegova natančnost je vzdijjala tako, da je sklenil, ka svoje soproje ne poljubi večkrat, nego dvakrat vsakih štiri in dvajset ur, in da bi je katera dne ne poljubil večkrat, ni del nikoli več nego samo jedno žlico popra v svojo juho; sicer pa ob nedeljah temu odloku ni bil tako strogo véren, kajti o takih dneh je Schiller popil vselej po dve steklenici piva in steklenico kimljevca, da-si je zmirrom grajal ga. Pa ni pil tako, kakor pije Angličan, ki precej po obedu zapre duri z zapahom in prav sam napije se; to je bilo narobe: ker je bil Nemeč, pil je vselej navdušeno — ali v družbi s čevljar-jem Hofmannom, ali pa z mizarjem Kuncem, tudi Nemeč, hudim pijancem. Takov značaj je imel blagostni Schiller, ki je naposled bil v velikej zadregi. Da-si je bil hladne krvi in Nemeč, vendar je Pigorovo vedenje v njem vzbudilo nekaj žarljivosti podobnega. Ubijal si je glavo, pa ni mogel izumiti ničesar, kako bi se znebil tega ruskega častnika.

(Dalje pril.)

Javno zahvalo

izrekam v imenu krajnega šolskega sveta pri Malej Nedelji okrajnej posojilnici v Ljutomeru za v podporo ubogih šolarjev darovanih 25 gl. Bog plačaj!

Anton Božič,
načelnik.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Morkina v mm.
2. avg.	7. zjutraj	737.46 mm.	+13.3° C	sl. jug	megla	0.00 mm.
	2. pop.	735.96 mm.	+23.0° C	sl. bur.	d. jas.	
	9. zvečer	737.10 mm.	+18.4° C	sl. bur.	obl.	dežja.

Nebo je bilo zjutraj oblačno, potem jasno, popoldan se je jelo oblačiti, zvečer je bilo prepreženo z oblaki. Srednja temperatura + 18.2°, za 1.6° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. avgusta t. i.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gl. 85 kr.
Srebrna renta	79 " 65 "
Zlata renta	99 " 70 "
5% marcna renta	93 " 55 "
Akcije narodne banke	839 " — "
Kreditne akcije	296 " 90 "
London	119 " 80 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 49 "
C. kr. cekini	5 " 65 "
Nemške marke	58 " 40 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 119 " — "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 170 " — "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 " 50 "
Ogrska zlata renta 6%	119 " 85 "
" " " "	88 " 70 "
" " " "	87 " 10 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103 " — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. 114 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107 " 80 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 " 50 "
Kreditne srečke	100 gl. 172 " — "
Rudolfove srečke	10 " 20 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 109 " — "
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	222 " — "

Vina,

prave božje stare kapljice
več sodov

proda za gotove denarje

Fr. Gustin v Metliki.

Rogaška
Slatina.
Spodnje Štajersko.
Južno žel. postaja:
Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, gorko podalpinsko obnebnje, slatina, železne kopele, zdravilnica z mrzlo vodo. Glavno označenje: boležni prebavilnih organov. Krasni izleti, topliški salon, godba, koncerti, tombola itd. itd. Prospekti gratis. Stanovanje in voda naj se naroča pri vodstvu.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih ali osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gl. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gl.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri gosp. Edvardu Mahr-u.

Ni sleparija! (192-18)

Najbolje, ter najceneje naročajo se

priznana dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske

tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritlično.

(508-7)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Št. 10.588.

(507-3)

Natečaj.

Na tukajšnji c. kr. vélikej realki izpraznjeno je mesto šolskega sluga, ob jednem laboranta, s katerim mestom je spojena letna plača 350 gl. in stanarina letnih 80 gl.

Za to mesto razpisuje se natečaj do 20. avgusta t. i.

Prosilci naj svoje prošnje z dokazi o dozdanjem postovanju, telesnem zdravju, znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu uložé do zgoraj določenega dneva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 23. julija 1883.

Župan: Grasselli.

NAJBOLJSI
PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON
Francosk fabrikat.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo

Oawley & Henry
Propriété du Brevet
OAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

(191-9)

J. ANDEL-a
novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, šurke, mole, muhe, mravljinice, prešilčke, ptične črviče, splon vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,

13, „pri črnem psu“, Hussgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11),
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plačilih. (309-6)

Tujci:

2. avgusta.

Pri Stoum: Dr. Fossil iz Grada. — Venesian iz Trsta.

Pri Mallét: Wešter z Dunaja. — Gentilomo iz Trsta. — Koppel, Handl z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Terpiu iz Pulja. — Levičnik iz Železnikov.

Naznanilo.

Deželna razstava

v poslopji c. kr. vélike realke bo odprta še do nedelje 5. avgusta zvečer, vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 7. ure zvečer.

V Ljubljani, dné 31. julija 1883.

Za razstavní odbor:
Murnik.

(512-4)

2000 najslavnejših zdravnikov Evropskih, katerih spričevala se bodo priobčila, ordinujejo

Popp-ova zobna zdravila

kot najboljša za usta in zobe. — Kolajne raznih razstav.

Izza 30 let izkušena

Anatherin zobna voda

dr. J. G. POPP-a na Dunaji,

c. kr. dvornega zobo-zdravnika, I, Bognergasse 2.

Radikalni zobni lek za vsako zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu, olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vodá, izdatna za grgranje pri kroničnem vratobolju in zoper difteritido.

Velika sklenica po 1 gl. 40 kr., srednja po 1 gl. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek stori po kratkej rabi zobe blesteče, ne dá jih pokvari. Cena škateljci 63 kr.

Anath.-zobna pasta

po 1 gl. 22 kr., za čiščenje in ohranjenje zob, odpravo slabega duha in zobnega kamena.

arom. zobna pasta, blesteče beli zobje po kratkem uporabljenju. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Po 35 kr. za jeden kos.

zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira ótle zobe. Cena za zavitek 2 gl. 10 kr.

med. milo iz zelišč, izvrstno toaletno sredstvo zoper hraste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjenje bele, čiste polti, oper ujedce, ogrece in kurjo polt. Cena 30 kr.

zobna sredstva, se vnovič upotrebujejo v Dunajskij c. kr. občnej bolnici na pri oćanje profesorja Drasche-ja in se pripoznavajo za izvrstna.

Pred ponarejativami se svári,

s katerimi si pomagajo nekateri fabrikantje, da si osvojevajo tovarniško znamko, ki je mojej jako podobna in izdelujejo blago, ki je po zunanosti mojemu zelo jednako.

Pri nakupu vsakega izdelka naj se natanko pazi na firmo. (776-9)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petrić, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofj. Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bömches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Ormožji: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafju: P. Osaria, lekar.

Pri zdatni nižanih cenah

velika razprodaja

bogato založenega, v konkurzno maso gospoda

Iv. P. Schreyer, Spitalske ulice,

spadajočega

galanterijskega, Norimberskega
in drobnega blaga

na debelo in drobno. — Posebno so priporočila vredna krasna, v velikej izberí nahajajoča se (405-8)

pisalna, pušilna in popotna orodja, albumi in fino blago iz usnja, otročje igrače, namizno in jedilno orodje, kuhinjske posode, kinč, parfumerije, lesorezni izdelki, podobe svetnikov, pobožni darovi itd.

Izvanjska naročila izvrše se točno in v zadovoljnost po poštnem povzetju.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.